

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут архітектури, будівництва та енергетики

Кафедра геотехногенної безпеки та геоінформатики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту
природничих наук і туризму
_____ М.П. Мазур
«___» _____ 2019 р.

ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА ПАТЕНТУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
другий (магістерський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>19 Архітектура та будівництво</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>193 Геодезія та землеустрій</u> (шифр і назва)
спеціалізація	<u>Геоінформаційні системи і технології</u> (назва)
вид дисципліни	обов'язкова /вибіркова

Робоча програма розроблена з « Ліцензування та патентування діяльності» для студентів за спеціальністю «193 Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології».

Розробник:
доцент кафедри геотехногенної безпеки
та геоінформатики

Касіянчук Д. В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри геотехногенної безпеки та геоінформатики.

Протокол від « » _____ 2019 р. № ____

Завідувач кафедри геотехногенної безпеки та
геоінформатики
_____ (_____ Е. Д. Кузьменко _____)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри геотехногенної
безпеки та геоінформатики
_____ (_____ Е. Д. Кузьменко _____)
(підпис) (ініціали та прізвище)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Ліцензування та патентування діяльності» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр 2	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4	4			4	4
Кількість модулів	1	1			1	1
Загальний обсяг часу, год	120	120			120	120
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	45	14			45	14
лекційні заняття	18	6			18	6
семінарські заняття						
практичні заняття	27	8			27	8
лабораторні заняття						
Самостійна робота, год, у т.ч.	45	106			45	106
виконання курсового проекту (роботи)						
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт		26				26
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	10			20	10
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	30			20	30
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	5	40			5	40
підготовка звітів з лабораторних робіт						
підготовка до екзамену						
Форма семестрового контролю	залік				залік	

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни полягає в формуванні у магістрів знань про ліцензування патентознавство, авторське та суміжне право. Вміння використовувати знання для складання заяв на патенти промислової власності та для охорони авторських прав на твори науково-технічного призначення з урахуванням вимог державних та міжнародних законів, нормативних актів в сфері інтелектуальної власності.

Задачі вивчення дисципліни визначаються вимогами прав захисту інтелектуальної власності: винаходів, корисної моделі, промислових зразків тощо, а також авторських та суміжних прав.

- Дана навчальна дисципліна базується на знаннях, отриманих при вивченні наступних дисциплін: «Земельне право», «Правознавство», «Організація і управління виробництва». Знання і вміння, отримані при вивченні даної дисципліни, застосовуються при дипломному проектуванні.

У результаті вивчення курсу у студент повинен

знати:

- державну систему охорони інтелектуальної власності та авторського права;

- міжнародну систему охорони авторського та патентного права;

- методи та правила підготовки матеріалів заяви на винахід та корисну модель;

вміти:

- застосовувати набуті знання при складанні заяви на патент в Держпатент України або міжнародної заяви згідно з договором патентної кооперації;

- оформляти результати наукової та технічної роботи з урахуванням вимог до авторського права.

розуміти:

- особливості підготовки міжнародної заяви на патент або європатент;

- форми, порядок та ліцензування об'єктів промислової власності;

- основні принципи та види авторського права.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Ліцензування та патентування діяльності» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем лабораторних занять	Обсяг годин		<i>Література</i>	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Ліцензування та патентування діяльності	18			
ЗМ1	<u>Система охорони промислової власності. Міжнародні зв'язки промислової власності</u>	8		5-7	
Т 1.1	Поняття права інтелектуальної власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства)	2			
Т 1.2	Міжнародне і вітчизняне законодавство з питань охорони інтелектуальної власності.	2			
Т 1.3	Об'єкти права промислової власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства: винаходи, ноу-хау, корисні моделі).	2			
Т 1.4	Суб'єкти права промислової власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства: автори, власники та інші суб'єкти).	2			
ЗМ2	<u>Економіко-правові відносини щодо об'єктів патентного права. Комерційна реалізація промислової власності.</u>	10		5-7	
Т 2.1	Ліцензійні договори у сфері Інтелектуальної власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства).	4			
Т 2.2	Оформлення заявок на об'єкти промислової власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства)	2			
Т 2.3	Патентування винаходів та корисних моделей.	2			
Т 2.4	Особливості оформлення заяв на винахід, корисну модель, порядок експертизи заяви та одержання патенту.	2			

Всього:

М1 – змістових модулів 2

3.2 Практичні (семінарські) заняття

Теми лабораторних занять дисципліни «Ліцензування та патентування діяльності» наведено у таблиці 3

Таблиця 3 – Практичні (семінарські) заняття

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем лабораторних занять	Обсяг годин		<i>Література</i>	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Ліцензування та патентування діяльності	27		1-16	
ЗМ1	Система охорони промислової власності. Міжнародні зв'язки промислової власності.	12			
П 1.1	Інтелектуальна власність та системи її правової охорони. Місце та призначення інтелектуальної діяльності в економічному та соціальному розвитку країни. Поняття і види інтелектуальної власності. Цілі та задачі Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Об'єкти права інтелектуальної власності згідно з конвенцією ВОІВ. Основні інститути права інтелектуальної власності. Основні принципи авторського права та суміжних прав. Об'єкти промислової власності та принципи патентного права.**	4			
	Система законодавства України в сфері охорони інтелектуальної власності. Джерела українського авторського та патентного права: Конституція (основний закон України), міжнародні договори. Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти міністерств та відомств України.	4			
	Система міжнародних законодавчих і нормативно-правових актів з питань охорони інтелектуальної власності. Аналіз міжнародних договорів, конвенцій, угод які регулюють авторські та суміжні права.	4			
ЗМ2	Економіко-правові відносини щодо об'єктів патентного права. Комерційна реалізація промислової власності	15		1-16	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем лабораторних занять	Обсяг годин		<i>Література</i>	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
Л 2.1	Патентування винаходів та корисних моделей. Закон України про винаходи і корисні моделі та нормативні акти, які регулюють винахідницьку діяльність. Об'єкти винаходи: продукт, спосіб, та корисні моделі. Умови патентної промисловості винаходу корисної моделі: новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Об'єкти, які не можуть бути визначеними винаходами. Суб'єкти права на винахід та корисну модель. Права та обов'язки, що випливають з патенту на винахід.	8			
Л 2.3	Особливості оформлення заяв на винахід, корисну модель, порядок експертизи заяви та одержання патенту. Вимоги на заяву на видачу патенту. Склад документів заяви на винахід: заява на видачу патенту, опис винаходу, формула винаходу, креслення та реферат. Побудова класифікаційного індексу винаходу згідно з Міжнародною патентною класифікацією. Ознаки, що застосовуються для характеристики винаходів (спосіб, пристрій тощо), особливості складання опису та формули винаходів на спосіб та пристрій визначення пріоритету винаходу. Експертиза заяви, внесення змін та оскарження рішень експертизи. Порядок видачі патенту та оплата відповідних зборів.	7			

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг год.	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1 ЗМ 1	<p>Історія розвитку та створення права інтелектуальної власності на міжнародному рівні та в Україні. Керівництво інтелектуальною власністю в Україні.</p> <p>Міжнародні конвенції та національне законодавство, їх співвідношення при регулюванні створення об'єктів промислової власності.</p> <p>Об'єкти інтелектуальної/промислової власності: винаходи, корисні моделі, промислові зразки виступають як устрій, конструктивне виконання засобів виробництва і предметів споживання, що визначають його зовнішній вигляд. Основні об'єкти промислової власності, які є результатами винахідництва, промислові зразки.</p> <p>Фізичні і юридичні особи, як суб'єкти права промислової власності. Автори творчих рішень, патентоволодільці, їхні правонаступники, патентне відомство, патентні повірені та деякі інші особи, наділені відповідними правами й обов'язками у вказаній сфері.</p>	28		[1-16]
М 1 ЗМ 2	<p>Патентне право України. Об'єкти та суб'єкти патентного права України, відношення, що регулюються патентним правом України.</p> <p>Оформлення заявок на об'єкти промислової власності.</p> <p>Ліцензійні договори у сфері інтелектуальної власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства). Порядок укладання та види ліцензійних договорів, значення міжнародної практики при укладанні ліцензійних договорів.</p> <p>Захист права інтелектуальної/промислової власності (відповідно до міжнародного та національного законодавства). Процедура вирішення суперечок при захисті об'єктів інтелектуальної/промислової власності, міжнародна та національна практика.</p>	28		[1-16]

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Господарський кодекс України [Текст] /Офіційний вісник України. – 2003. - №11.- Ст. 462.
2. Господарський процесуальний кодекс України [Текст]: офіц. текст: від 21 червня 2001р. [Текст]: Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 36. – Ст.188.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення [Текст]: офіц. текст: від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. Додаток до №51. Ст.1123.
4. Положення «Про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2000 р. №997.8
5. Положення «Про Державного інспектора з питань інтелектуальної власності». [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002р. №674 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004р. №369).
6. «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [Текст]: [закон України офіц. текст: від 1 червня] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №2000р. №177-III із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 21 грудня 2000р №2188 // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №8 – Ст.37.
- 7.«Про затвердження положення про Державний департамент інтелектуальної власності» [Текст]: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06. 2000 р. №997 // Збірник урядових актів України.
8. Цивільний кодекс України [Текст]: офіц. текст: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003р. – Кн.4: Право інтелектуальної власності.
9. Паризька конвенція про охорону промислової власності (прийнята на Дипломатичній конференції в Парижі в 1883 р., розвинена Мадридським протоколом 1981 р.) зі змінами та доповненнями.
10. Угода про торгівельні аспекти пав інтелектуальної власності (Угода TRIPS), підписана 1995 р.
11. Страсбурська угода про Міжнародну патентну класифікацію, підписана 1971р. зі змінами і доповненнями.
12. Локарнська угода про введення Міжнародної класифікації промислових Зразків (Локарнська угода), підписана в 1968р.
13. Договір про патентну кооперацію (Договір РСТ), підписаний у 1970 р. переглянутий у 1979 р. та 1984р.
14. Гаазьська угода про міжнародне депонування промислових зразків, підписана в 1925 р., зі змінами і доповненнями.
15. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність. [Текст]/В.Д. Базилевич// Підручник. - К.: «Знання», 2006.
16. Підпригора О.А. Право інтелектуальної власності [Текст]/ За ред. О.А. Підпригори //К.:2004.

4.2 Додаткова література

1. Вольнец Р.Э.Я. Коммерческая реализация изобретений и «ноу-хау» (на внешних и внутренних рынках [Текст]/ Р.Э.Я. Вольнец // М.: Юристь, 1999.
2. Евдикомова В. Н. Передача технологий: правовое регулирование правоприменительная практика [Текст]/ В. Н. Евдикомова//М.: ИНИЦ Роспатента 2001.
3. Мухопад В.И. Лицензионная торговля: маркетинг, ценообразование, управление [Текст]/ В.И. Мухопад // - М. : ИНИЦ Роспатента 2000.
4. Мухопад В.И. Международная торговля лицензиями: Уч. пособие [Текст]/ В.И. Мухопад // - М.: ВНИИПГ, 1994.

5. Плотников В. Ю. Плотникова Е. Н. Патентование изобретений и продажа лицензий на внешнем рынке [Текст]/ В. Ю. Плотников, Е. Н. Плотникова //- М.: ЗАО Бизнес-школа «Интел-синтез». 1999.

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за трьома змістовими модулями ЗМ1, ЗМ2 та ЗМ3. Модульний контроль за кожним змістовним модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Модульна контрольна робота № 1	25
Накопичувальна частина дисципліни: виконання та захист лабораторних робіт;	
П.Р. 1	20
П.Р. 2	5
П.Р. 3	15
П.Р. 4	15
П.Р. 5	20
Усього	100

Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни